

INTERJÚ

Schengen, határigazgatás és nemzetközi együttműködés

Interjú Herczeg Mónika asszonnyal a Belügyminisztérium európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkárával

Schengen, Border Management and International Cooperation

Interview with Ms Mónika Herczeg, Deputy State Secretary for European Union and International Affairs, Ministry of Interior of Hungary

Szabó Csaba

Dr. PhD, főszerkesztő-helyettes, egyetemi docens, rendőr alezredes
Belügyminisztérium,
Belügyi Szemle szerkesztősége,
Széchenyi István Egyetem,
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar
csaba.szabo3@bm.gov.hu

Magyar
Tudományos
Akadémia

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás: 2025. 11. 10. Átdolgozás: 2025. 11. 18.
Elfogadás: 2025. 11. 26.

Absztrakt

Az interjú Herczeg Mónika európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkár stratégiai prioritásait és szakmai megközelítését mutatja be a Belügyminisztérium uniós–nemzetközi portfóliójában. A beszélgetés középpontjában a határellenőrzés és az irreguláris migráció elleni fellépés áll, kiemelve a magyar érdekek következetes képviselését az uniós döntéshozatalban, valamint a multilaterális partnerekkel és szomszédos államokkal folytatott operatív együttműködések erősítését az embercsempészás, a szervezett bűnözés és a terrorizmus visszaszorítása érdekében. Az interjú részletezi a schengeni és határigazgatási napirend aktuális hangsúlyait, így különösen a menekültügyi eljárások gyorsítását, a visszatérítési mechanizmusok hatékonyabb működtetését, továbbá az uniós nagy méretű információs rendszerek fejlesztését és interoperabilitását, az adatvédelmi és kiberbiztonsági standardokkal összhangban. Külön tematikus blokk vizsgálja az Interpol globális eszköztárának és az EU-s információs rendszereknek a gyakorlati komplementaritását, valamint a bizonyítékalapú döntés-előkészítés szerepét (indikátorok, helyzetképek, tudományos eredmények). Az interjú zárásában helyettes államtitkár asszony a BM–NKE együttműködési irányokat vázolja fel (alkalmazott kutatás, innováció, képzés), a határigazgatás adaptív és reziliens fejlesztésének támogatásával kapcsolatban.

Kulcsszavak: interjú, nemzetközi, Európai Unió, Belügyminisztérium

Abstract

The interview presents the strategic priorities and professional approach of Mónika Herczeg, Deputy State Secretary for European Union and International Affairs, within the European Union and international portfolio of the Ministry of Interior of Hungary. The discussion focuses on border control and the fight against irregular migration, highlighting the consistent representation of Hungarian interests in EU decision-making, as well as the strengthening of operational cooperation with multilateral partners and neighbouring states to curb migrant smuggling, organised crime, and terrorism. The interview details the current priorities of the Schengen and border management agenda, with particular emphasis on accelerating asylum procedures, improving the effectiveness of return mechanisms, and advancing the development and interoperability of large-scale EU information systems, in line with data protection and cybersecurity standards. A dedicated thematic section examines the practical complementarity between Interpol's global toolset and EU information systems, as well as the role of evidence-based decision preparation (indicators, situational awareness, and scientific findings). In the concluding section, the Deputy State Secretary outlines directions for

cooperation between the Ministry of Interior and the Ludovika University of Public Service, focusing on applied research, innovation, and training to support the adaptive and resilient development of border management.

Keywords: interview, international, European Union, Ministry of Interior of Hungary

Helyettes államtitkár asszony, gratulálunk a kinevezéséhez! Mely stratégiai prioritásokat tartja a legfontosabbnak az európai uniós és nemzetközi portfólióban az első időszakban?

Köszönöm szépen a gratulációt. A rendészeti területen az első időszakban kiemelten a határellenőrzés és az irreguláris migráció elleni küzdelem európai és nemzetközi szintű együttműködésének megerősítésére fogok törekedni. Számomra alapvető, hogy következetesen képviseljük a magyar érdekeket az uniós döntéshozatalban, ezért aktívan részt veszek az uniós mechanizmusok és közös stratégiák kialakításában, valamint a multilaterális szervezetekkel folytatott párbeszédben. Ugyancsak elengedhetetlennek tartom a szorosabb operatív együttműködést a szomszédos országokkal és a megbízható nemzetközi partnerekkel az embercsempészség és a szervezett bűnözés hatékony visszaszorítása érdekében. Végső célom, hogy ezekkel az intézkedésekkel Magyarország hatékonyan érvényesítse érdekeit, megőrizze belső biztonságát, és hozzájáruljon a régió stabilitásához.

Portfólióm részeként azonban kiemelt figyelmet fordítok az egészségügyre, a gondoskodáspolitikára és az oktatásra is. Az egészségügyi együttműködésben a hatékony válságkezelés és a határokon átnyúló járványügyi koordináció erősítése mellett a hazai kapacitások nemzetközi forrásokkal és szakmai partneri támogatással történő megerősítése a cél. A gondoskodáspolitikában a családok és az idősek ellátásának minőségi javítása, a társadalmi szolidaritás erősítése és a bevált külföldi gyakorlatok adaptálása áll első helyen. Az oktatás terén pedig a nemzetközi együttműködések, csereprogramok és képzési kezdeményezések támogatásával szeretném előmozdítani a munkaerőpiaci igényekhez igazodó szakképzést, a határmenti oktatási együttműködést, valamint a fiatalok mobilitásának és szakmai esélyeinek növelését.

Az ön portfóliójához tartozik a belügyi szervek EU-s és nemzetközi tevékenységének koordinációja, valamint a magyar részvétel biztosítása az uniós szakértői munkacsoportokban. Mely tematikus napirendek lesznek most a leghangsúlyosabbak?

A rendészet területén jelenleg különösen hangsúlyosak a határigazgatási és schengeni kérdések, valamint az irreguláris migráció kezelése, illetve az uniós nagy méretű információs rendszerek fejlesztése. Kiemelten foglalkozunk az irreguláris migrációt megelőző és visszaszorító intézkedések harmonizálásával, a menekültügyi eljárások gyorsításával és a visszatérítési mechanizmusok hatékonyabb működtetésével.

Prioritás továbbá az uniós és nemzetközi együttműködések megerősítése az embercsempészás, a szervezett bűnözés és a terrorizmus elleni közös fellépésben. Az operatív információmegosztás, közös képzések és koordinált rendészeti akciók révén kívánjuk növelni a hatékonyságot. Emellett nagy hangsúlyt kapnak az innovatív technológiai megoldások, mint például a biometrikus adatokon alapuló határellenőrzés, vagy a kiberdefenzív eszközök bevezetése és szabályozott alkalmazása.

Munkacsoporti szinten fontos lesz az interoperábilis informatikai rendszerek, adatvédelmi és kiberbiztonsági standardok egyeztetése, valamint a közös gyakorlatok és reagálási protokollok kidolgozása válsághelyzetekre. Szintén napirenden marad a határokon átnyúló egészségügyi koordináció és járványügyi együttműködés, továbbá a rendészeti kapacitások fenntartható finanszírozásának és szakmai fejlesztésének biztosítása.

Összességében olyan tematikákat helyezünk előtérbe, amelyek egyszerre erősítik a belső biztonságot, védik a magyar állampolgárokat és lehetővé teszik a hatékony, partnerségi alapú nemzetközi fellépést.

Több mint két évtizedes rendészeti és minisztériumi pálya áll ön mögött. Mely gyakorlati tapasztalatokat tartja ma is iránytűnek a döntés-előkészítésben?

A döntés-előkészítésben ma is iránytűként szolgálnak számomra azok az elvek és tapasztalatok, amelyeket a rendészeti és minisztériumi pályán szereztem. Elsősorban a nyitottságot és a párbeszédet tartom meghatározónak. A különböző szaktárcák, rendészeti szervek, helyi szereplők és nemzetközi partnerek bevonása nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a döntések kiegyensúlyozottak, megalapozottak és végrehajthatóak legyenek.

Ugyanilyen jelentőséget tulajdonítok a folyamatos tanulásnak és a visszajelzések rendszeres beépítésének. A gyakorlatban szerzett tapasztalatok és azok elemzése alapján finomított protokollok biztosítják, hogy az intézkedések valóban működőképesek és alkalmazkodóak maradjanak.

Mindig szem előtt tartom az átláthatóságot, a kölcsönös tiszteletet és a szakmai megfontoltságot. Ezek az elvek ugyanis elősegítik a hatékony végrehajtást, és hozzájárulnak ahhoz, hogy a döntések hosszú távon is fenntarthatóak legyenek.

A Ludovika Fesztiválon, 2024. május 10-én „Az illegális migráció elleni rendészeti fellépés dimenziói” címmel tartott előadást. Mit emelne ki ebből ma intézményi szemszögből?

A pódiumbeszélgetésen elhangzottakból ma elsősorban azt emelném ki, hogy az irreguláris migráció elleni hatékony fellépés csak olyan komplex, több szintű és jól koordinált intézkedések révén biztosítható, amelyek megfelelnek a folyamatosan változó kihívásoknak. Ez magában foglalja a belföldi szervek, a rendőrség és az idegenrendészeti hatóságok közötti szoros operatív együttműködést, valamint az uniós és nemzetközi partnerekkel folytatott folyamatos információ- és tapasztalatcserét.

Fontosnak tartom a közös adatbázisok fejlesztését és az azok közötti interoperabilitás megteremtését, mivel ezek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy gyorsan és hatékonyan tudjunk reagálni a változó helyzetekre. Emellett kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a visszatérítési és reintegrációs mechanizmusok működtetése és összehangolása, hiszen a hatékony fellépés nem ér véget a határokon való feltartóztatásnál; a jogszerű és koordinált visszatérések, valamint a kibocsátó országokkal folytatott együttműködés hosszú távon jelentős eredményeket hozhat, ami hozzájárul a migrációs nyomás csökkentéséhez.

2023-ban a Belügyi Szemlében publikálta „Az Interpol szerepe az európai integrált határigazgatásban” című tanulmányát. Miben látja az Interpol-eszközök és az uniós információs rendszerek gyakorlati komplementaritását?

Az Interpol eszközei és az uniós információs rendszerek alapvetően kiegészítik egymást abból a szempontból, hogy az Európai Unió által működtetett rendszerek gyors, egységes és szoros adatmegosztást tesznek lehetővé a tagállamok között, míg az Interpol globális hálózata kiterjedt nemzetközi kapcsolatokat biztosít, ezáltal lehetővé teszi az EU-tagállamokon túli együttműködést és az információk nemzetközi szintű áramlását. Ez a két rendszer így együtt hatékonyabb és rugalmasabb válaszokat tesz lehetővé a különböző fenyegetések, például a nemzetközi bűnözői hálózatok elleni küzdelemben.

A gyakorlatban ez azt eredményezi, hogy a tagállamok gyorsabban tudnak reagálni a nemzetközi bűnözői hálózatok tevékenységével kapcsolatos változásokra, mivel a rövidebb reakcióidő és a magasabb adatpontosság növeli a bűncselekmények megelőzésének és felderítésének esélyeit. Az összekapcsoltság nemcsak az adatok hozzáférhetőségét és pontosságát javítja, hanem ösztönzi az intézmények közötti kommunikációt és az együttműködést is, amely különösen kritikus a határokon átnyúló fenyegetések hatékony felderítésében és

felszámolásában. Ezek együttesen járulnak hozzá az európai és a globális biztonság erősítéséhez.

Államtitkár asszony 2021 óta az NKE Rendészettudományi Doktori Iskolájának doktorandusza. Mire fókuszál a disszertációja, és milyen közvetlen hasznosulást vár a belügyi igazgatásban?

Doktori kutatásom középpontjában az EU határigazgatási politikájának tagállami gyakorlatokra tett hatásának tudományos módszertani keretben történő vizsgálata állt, amelyet kvalitatív és részben kvantitatív, rendszerező jellegű szisztematikus kutatással végeztem. Fontosnak tartom, hogy ennek eredményei gyakorlatban is jól hasznosuljanak, különösen az uniós és tagállami határigazgatás fejlesztése terén. Az empirikus adatgyűjtés és szabályozási megállapítások alkalmazható tudásanyagot adnak, amely beépíthető a szakmai működésbe, a döntéshozatalba és az oktatásba. Elemzéseim közül például a válságkezelő gyakorlatok összehasonlítása értékes alapot nyújt a hazai és uniós jogszabályok finomhangolásához, különösen a tehermegosztás, gyorsreagálás és harmadik országokkal folytatott együttműködés jogi kereteiben. Végül, de nem utolsósorban az eredményeim azt is lehetővé teszik, hogy olyan tudományos kutatási irányok alakuljanak ki a jövőben, amelyek a határigazgatás és a tagállami szuverenitás viszonyát, a strukturális tényezőket, vagy a jogi szabályozás és a végrehajtás közötti eltéréseket vizsgálják. Ezek a kutatások nemcsak tudományosan relevánsak, hanem hozzájárulhatnak egy adaptív, szolidaritásalapú uniós határigazgatási rendszer kialakításához is.

Rendszeresen publikál határigazgatásról, rendészeti együttműködésről és schengeni kérdésekről. Hogyan épül be a bizonyítékokra támaszkodó elemzés (indikátorok, helyzetképek, cikkek) a minisztériumi döntéshozatalba?

A bizonyítékalapú megközelítés már régóta alapvető elv a hatékony minisztériumi döntéshozatalban. Az adatok, indikátorok és helyzetképek folyamatos gyűjtése, elemzése és értékelése biztosítja, hogy a politikai és operatív döntések megfelelő tényeken alapuljanak. Ez a folyamat magába foglalja többek között a különböző adatforrások integrált kezelését, a trendek és kockázati tényezők felismerését, valamint a legfrissebb tudományos kutatások, szakmai cikkek és nemzetközi tapasztalatok alkalmazását.

A rendszeres elemzések és szakértői vélemények révén folyamatosan finomhangolhatók a stratégiák és intézkedések, így növelve a folyamatok eredményességét és rugalmasságát. Emellett ez a megközelítés lehetővé teszi a gyors,

adaptív reakciókat a változó körülményekre, különösen a határrendészeti és schengeni kérdésekben, ahol a helyzet gyors alakulása sokszor kihívást jelent a döntéshozóknak. Végso soron ez garantálja, hogy a minisztériumi intézkedések tudományosan megalapozottak és a valós környezeti tényezőkre alapozva reagáljanak a rendészeti, ezen belül a határigazgatás kihívásaira.

Ön egyszerre belügyminisztériumi vezető és az NKE doktorandusza. Milyen új BM–NKE együttműködési formákat (kutatás, pilot, képzés) lát kulcsfontosságúnak a határigazgatás és a rendészettudomány kapcsolatának erősítésére?

Az egyik kiemelt lehetőség a kutatásalapú együttműködések, például közös kutatási projektek, innovációs platformok, valamint alkalmazott tanulmányi programok, amelyek lehetővé teszik az elméleti tudás és a gyakorlati tapasztalat szorosabb összehangolását. Ezek a kezdeményezések nemcsak az aktuális kihívások mélyebb megértését és innovatív megoldások kidolgozását segítik elő, hanem hozzájárulnak az innovatív technológiák és módszertani újítások integrálásához a határigazgatás működésébe.

Emellett rendkívül fontosnak tartom, hogy erősödjének a közös oktatási és képzési programok, amelyek nemcsak a személyi kompetenciák fejlesztését szolgálják, hanem a korszerű technológiai eszközök és az innovatív módszerek széles körű alkalmazását is támogatják a határigazgatásban. A tudás- és tapasztalatbázisok fejlesztése, valamint az egyetemek és minisztériumi szervek közötti közvetlen kommunikáció és információáramlás megerősítése lehetőséget adna arra, hogy gyorsabban és hatékonyabban reagáljunk a változó kihívásokra, ezáltal növelve a rendszer rugalmasságát és adaptív képességét. Összességében ezek az együttműködési formák elengedhetetlenek ahhoz, hogy a határigazgatás tudományos és technológiai szempontból is korszerű, hatékony és előrelátó rendszerként működhessen.

Végül egy személyes kérdés: a helyettes államtitkári munka és a doktori kutatás mellett mivel tud a legjobban kikapcsolódni, hogyan tartja egyensúlyban a mindennapokat?

A munkám és a doktori kutatás mellett kiemelten fontosnak tartom, hogy időt szánjak a családomra és a személyes kikapcsolódásra. A magánéletemben is nagyon aktív vagyok, szeretem az aktív mozgásformákat, imádok kerékpározni. Ezek a szabadidős tevékenységek segítenek a legjobban levezetni a napi stresszt, és feltöltődést is adnak. Mivel időm nagy részét a kormányelőterjesztések, hivatalos papírok és szakkönyvek között töltöm, így kis túlzással a szépirodalmi

művek olvasása és a zenehallgatás számomra inkább csak ritka kiváltság, de minden percet igyekszem kihasználni. Különösen jó alkalom erre a hivatalos találkozók előtt és után a repülőgépen való utazás, ahol a nyugtató zene és egy kedvenc könyv társaságában végre sikerül kicsit kiszakadni a hivatali élet monoton világából. Bár, néha az is csoda, ha sikerül egyáltalán egy szabad percet találni, de talán éppen ezért minden ilyen pillanatot értékesnek tartok, mert ezek a tevékenységek segítenek feltöltődni. A kiegyensúlyozottság fenntartásához igyekszem tudatosan tervezni az időbeosztásom, minden nap próbálok időt szánni az élet apró örömeire, legyen az egy jó beszélgetés, vagy egy pohár finom bor, vagy a kettő egyben. Ez a tudatos egyensúlyteremtés teszi lehetővé számomra, hogy a mindennapokat harmonikusan kezeljem, és energikus, inspirált maradjak mind a munkában, mind a magánéletben.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Szabó Cs. (2025). Schengen, határigazgatás és nemzetközi együttműködés. Interjú Herczeg Mónika asszonnyal a Belügyminisztérium európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkárával. *Belügyi Szemle*, 73(12), 2599–2606. <https://doi.org/10.38146/BSZ-AJIA.2025.v73.i12.pp2599-2606>

Nyilatkozatok

Összeférhetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

Jelen cikk nyílt hozzáférésű (Open Access) közlemény, amely a Creative Commons Nevezd meg! – Ne add el! – Ne változtasd! 4.0 Nemzetközi licenc (CC BY-NC-ND 4.0) feltételei szerint kerül publikálásra: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

A licenc alapján a közlemény változtatás nélkül és nem kereskedelmi célra bármely médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy a felhasználó megfelelő hivatkozással feltünteti az eredeti szerző(ke)t és a közlés helyét, valamint megadja a licenc linkjét. Származékos mű készítése (pl. átdolgozás, adaptáció, fordítás) és kereskedelmi felhasználás nem engedélyezett.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Szabó Csaba, aki a csaba.szabo3@bm.gov.hu e-mail címen érhető el.